

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance

6

Številka: 450-03/16-7/ EPA 1244-VII
Ljubljana, 9. 7. 2016

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je, na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) in drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05-UPB1 in 95/09 - odl. US), oblikovala naslednje

P o r o č i l o

k Letnemu poročilu Banke Slovenije za leto 2015 z letnim obračunom Banke Slovenije za leto 2015 (računovodski izkazi), ki je sestavni del tega poročila, in Finančnemu načrtu Banke Slovenije za leto 2016

Komisija Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je na 56. seji 29. junija 2016 obravnavala Letno poročilo Banke Slovenije za leto 2015 z letnim obračunom Banke Slovenije za leto 2015 (računovodski izkazi), ki je sestavni del tega poročila, in Finančni načrt Banke Slovenije za leto 2016, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Banka Slovenije.

Komisija **se je seznanila** z letnim poročilom.

Uvodoma je bila komisija seznanjena z makroekonomskim okoljem, v katerem je Banka Slovenije delovala v preteklem letu. Poudarjene so bile aktivnosti in projekti ter izvajanje nalog Banke Slovenije v letu 2015 na področju denarne politike in nadzora bank v skrbi za finančno stabilnost bančnega sistema.

V razpravi so člani komisije izražali nekatera opozorila in zastavljali vprašanja:

- izkazalo se je, da je bilo delo nadzornikov v poslovnih bankah v preteklih letih pomanjkljivo, za slabe odločitve nadzornih svetov bank pa ni odgovarjal še nihče. Zastavlja se vprašanje, ali so lahko člani nadzornih svetov, za katere se ugotovi, da svojega dela niso uspešno opravljali, še kdaj imenovani na pomembne položaje v bančnem sistemu;
- člani komisije opozarjajo na privilegiran položaj nekaterih – predvsem večjih bank, ki so bile pred časom v postopku sanacije in so prejele državna sredstva, sedaj pa z dumpinškimi obrestnimi merami ponujajo ugodne kredite ter tako predstavljajo, predvsem manjšim bankam, nelojalno konkurenco na bančnem trgu;
- kdaj in na kakšen način bo Banka Slovenije zagotovila, da bodo komercialne banke pri zaračunavanju stroškov izvršb fizičnim osebam in gospodarskim družbam to opravljale le v okviru upravičljivih stroškov izvajanja postopka in da na ta račun ne bodo pridobivale ekstra dobičkov;

- ali Banka Slovenije izvaja nadzor nad delom DUTB in kakšen nadzor se opravlja nad sistemsko manj pomembnimi institucijami;
- v zvezi z razlastitvijo imetnikov podrejenih obveznic in malih delničarjev je bilo zastavljeno vprašanje o pričakovanih Banke Slovenije glede možnega razpleta ustavne presoje;
- kakšen je odziv javnosti na odprto spletno mesto Banke Slovenije in na vzpostavitev sistema obveščanja o kršitvah oz. nepravilnostih, t. i. žvižgaštvu;
- kakšno je stališče Banke Slovenije do nadaljnjih korakov pri napovedani dokapitalizaciji Factor banke in Probanke, ki sta se pripojili k DUTB, in ali je bila pripojitev obeh bank nujna in pravilna rešitev;
- kateri organ je opustil dolžno ravnanje v primeru nastanka bančne luknje in ni zahteval sodno procesiranje tistih, ki so jo povzročili, ter zaščitil interese, povezane s premoženjem v javni lasti;
- na kakšen način Banka Slovenije upravlja s sanacijskimi načrti posameznih poslovnih bank, kako nadzira take banke in za kakšno obdobje so ti načrti pripravljeni;
- kako Banka Slovenije ocenjuje stanje slovenskega bančnega sistema danes v primerjavi s tistim izpred dveh let.

V odgovorih je bilo pojasnjeno, da se Banka Slovenije že dlje časa zavzema tudi za licenciranje članov nadzornih svetov bank, ki naj bi, tako kot je predvideno za imenovanje članov uprav bank, pridobili predhodno soglasje Banke Slovenije pred nastopom opravljanja funkcije. Na ta način bi bilo smiselno uskladiti bančno zakonodajo in Zakon o SDH. Glede odločitev posameznikov v upravah bank in nadzornih svetov, ki so z zavestnimi dejanji in v nasprotju z dobro profesionalno prakso zaobšli predpise s področja bančništva in povzročili škodne dogodke pa so presoje in morebitne sankcije v pristojnosti sodišč in ne Banke Slovenije.

V Banki Slovenije spremljajo dogajanja, ki zadevajo ponudbo ugodnih kreditov nekaterih komercialnih bank, vendar Banka Slovenije nima v rokah orodja, s katerim bi taka ravnanja bank lahko uspešno preprečevala in limitirala preizkuse obrestne mere. Lahko pa z načinom upravljanja obrestnih mer ukrepa tako, da škarje obrestnih mer niso pretirano razprte.

Glede prikritega oderuštva bank v postopkih izvršbe so v Banki Slovenije mnenja, da tarife bank za opravljene storitve, z vidika velike odgovornosti in skrbnih obdelav podatkov, ostajajo v okvirih upravičljivih stroškov.

V zvezi z nadzorom nad DUTB je bilo pojasnjeno, da glede na status DUTB, ki ni poslovna banka, Banka Slovenije nima pravne podlage za opravljanje nadzora te družbe. Glede razlik, do katerih bi lahko prihajalo pri opravljanju nadzora bank, pa je bilo zagotovljeno, da vsi tovrstni ukrepi, ki jih izvaja Banka Slovenije, spadajo na področje rednih nadzornih aktivnosti.

Banka Slovenije v primeru odločanja o t. i. izbrisanih lastnikov podrejenih obveznic pričakuje rešitev, ki bo sledila vsem argumentacijam, ki jih je v dosedanem postopku podala Banka Slovenije do tega vprašanja.

Zahteva o bančnem žvižgaštvu izhaja iz določb Zakona o bančništvu, ki ga je upoštevala tudi Banka Slovenije. Pri tem velja opozoriti, da je določba namenjena predvsem zaposlenim v bankah, ki pa doslej še niso podali kakšne resne prijave o nepravilnostih v bankah.

Banka Slovenije pojasnjuje, da je bil na dan odvzema bančnih licenc Factor banke in Probanke izkazan skupni negativni kapital v višini 8 mio evrov. Ker računovodski izkazi DUTB še niso revidirani, Banka Slovenije težko komentira situacijo, pri čemer pa opominja, da njen predlog o izčlenitvi t. i. male slabe banke Vlada pri svoji odločitvi o soglasju k pripojitvi obeh bank k DUTB ni upoštevala.

Načrti reševanja bank so preventivni mehanizmi, ki bi služili v primerih, ko bi izvajani nadzorniški ukrepi zatajili, zato je treba predhodno pripraviti načrte okrevanja in jih vsako leto aktualizirati.

Glede časovne primerjave stanja v bančnem sistemu je bilo odgovorjeno, da so banke trenutno kapitalsko ustrezne, se pa zaradi okolja nizkih obrestnih mer banke srečujejo s povečanim obrestnim in kreditnim tveganjem. Verjetno bo glede na velikost trga in potreb gospodarstva nujna konsolidacija bančnega sektorja v smeri združevanja posameznih bank.

Komisija je po opravljeni razpravi sprejela dodatna sklepa:

1. Komisija podpira prizadevanja Banke Slovenije za spremembo zakonodaje v primerih imenovanja članov nadzornih svetov v bankah, ki naj bodo imenovani po enakem postopku kot člani uprav bank.
2. Komisija podpira napore Banke Slovenije, da se spremeni sodna praksa v primerih ugotavljanja nepravilnosti pri bančnem poslovanju tako, da se za razreševanje te problematike in za doseganje učinkovitejših in pravičnejših epilogov poleg specializiranega državnega tožilstva vpelje še specializirano državno sodišče.

* * *

Za poročevalko je bila določena predsednica komisije mag. Marija Lah.

Predsednica
mag. Marija Lah, l. r.